

LEGAL UPDATE

Raad van State kritisch over wetsvoorstel Wet duurzame aanpak stikstof

Datum: 12 oktober 2020

De overheid is druk bezig om de stikstofproblematiek het hoofd te bieden, zoals bijvoorbeeld blijkt uit het wetsvoorstel Wet stikstofreductie en natuurverbetering, waarover wij [eerder](#) al schreven. Daarnaast is nu op initiatief van GroenLinks een initiatiefwetsvoorstel Wet duurzame aanpak stikstof opgesteld. De Afdeling advisering van de Raad van State (Afdeling) heeft op [5 oktober jl. advies](#) uitgebracht over dit voorstel. Daarmee is ook de tekst van het initiatiefwetsvoorstel openbaar geworden.

In deze Legal Update bespreken wij de inhoud van het initiatiefwetsvoorstel en het advies van de Afdeling daarover.

Kernpunten initiatiefwetsvoorstel

Halvering stikstofemissies

Allereerst beoogt het initiatiefwetsvoorstel een goede staat van instandhouding van Natura 2000-gebieden te creëren waardoor ruimte ontstaat voor de bouw van woningen, economische activiteiten, windmolens en dijkversterkingen. Het is de bedoeling dat de stikstofemissies in 2025 met een kwart zijn afgenomen en in 2030 zijn gehalveerd, ten opzichte van 2018. Deze reductie moet worden behaald door middel van regels bij algemene maatregel van bestuur op te stellen regels of door aanpassing van de (stikstof)gebruiksnormen voor (dierlijke) meststoffen uit artikel 8 Meststoffenwet.

Uitbreiding NNN

Ten tweede wordt voorgesteld om de doelstellingen voor de vermindering van stikstofemissie en de minimale oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in de Wet natuurbescherming (Wnb) vast te leggen. Het NNN moet uitgebreid zijn naar 668.000 hectare in 2027 en naar 730.000 hectare in 2035. Daarbij moet de minister van LNV de Eerste en Tweede Kamer informeren over (het beleid over) de voortgang van de uitbreiding en de instandhouding van het NNN.

Beperking uitzondering vergunningplicht

Ten derde voorziet het initiatiefwetsvoorstel in een lijst van projecten die kunnen worden vrijgesteld van de vergunningplicht. De projecten die het initiatiefwetsvoorstel aanwijst dienen het algemeen belang, zoals dijkversterkingen en verbetering van het openbaar vervoer. Deze 'positieflijst' betreft een beperking van het huidige artikel 2.9, lid 2, Wnb. Daarin is nu de mogelijkheid opgenomen om categorieën van projecten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling van de vergunningplicht geldt. Die mogelijkheid is nu nog niet begrensd.

Subsidieregeling

Ten vierde regelt het initiatiefwetsvoorstel dat de Minister van LNV subsidies verstrekt voor het opheffen van landbouwbedrijven, het ondersteunen van de transitie naar duurzame landbouw en de versterking van de natuur.

Monitoringsplicht

Tot slot bevat het initiatiefwetsvoorstel ook een monitorings- en verslagleggingsplicht: er moet jaarlijks monitoring van elk Natura 2000-gebied plaatsvinden, op een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen wijze. Daarnaast moet de minister van LNV elke vijf jaar verslag doen aan de Eerste en Tweede Kamer over de doeltreffendheid en effecten van het initiatiefwetsvoorstel.

Advies Afdeling

Hoewel de Afdeling constateert dat het wetsvoorstel heldere doelstellingen bevat voor stikstofreductie, is het volgens de Afdeling de vraag of het voorstel daadwerkelijk bijdraagt aan het bereiken van die doelstellingen. Het ontbreekt aan concrete maatregelen om de doelstellingen te bereiken en van de voorgestelde wijzigingen is onvoldoende duidelijk wat het effect en nut daarvan zal zijn, of welke criteria daarvoor gelden.

De Afdeling adviseert dan ook om in het voorstel zelf te voorzien in een concrete grondslag voor (zo nodig verplicht) te nemen maatregelen. De toelichting zal inzichtelijk moeten maken welke maatregelen ten minste moeten worden genomen om de met het initiatiefwetsvoorstel beoogde doeleinden te behalen, of moet de criteria bevatten om te bepalen hoe keuzes gemaakt zouden moeten worden. Ook moet aandacht worden geschonken aan de effectiviteit en uitvoerbaarheid van de maatregelen.

Hoe nu verder

Naar aanleiding van de opmerkingen van de Afdeling is het initiatiefwetsvoorstel aangepast. Nu wordt door GroenLinks voorzien in een aanpassing van de Wnb zodat deze rechtstreeks grondslag biedt voor de te nemen maatregelen. Daarbij zijn de te nemen maatregelen verder geconcretiseerd. Mocht het wetsvoorstel worden aangenomen door de Tweede Kamer, dan zullen wij u daarvan op de hoogte stellen in een nieuwe Legal Update. Wij zullen daarin nadere aandacht besteden aan de wijzigingen in en de uiteindelijke tekst van het voorstel.

Dit is een Legal Update van Mathilde van Velzen-de Boer en Emily den Boer (juridisch medewerker).

Voor meer informatie:

Mathilde van Velzen-de Boer
+31 30 25 95 521
mathildevanvelzen@vbk.nl